

•Generalforsamling 2017 - Skydebjerg, den 4. april 2017

•Formandens/bestyrelsens årsberetning 2017

Velkommen til LIDs 38. generalforsamling

- Der er en fremtid for landsbyerne, indlæg (Carsten Abild).
- Danmark er det eneste EU-land, der har en aktiv lovgivning, der skal få os borgere til at bo i byer. Byerne skal udvikles og landsbyerne afvikles.
- Kommunalreformen med by- og landzonenloven (planloven) fra 1970 var redskabet, der skulle afvikle landsbyerne og udvikle byerne. Den politiske holdning var, at velfærdssamfundet, der stod for døren, kun kunne skabes i bysamfund, hvor borgerne boede tæt, ikke på landet med en spredt bebyggelse.
- Derfor blev Danmark i 1970 opdelt i landzone, byzone og sommerhusområder. I landzonen var kun landbrug, skovbrug og fiskeri tilladt. Alle andre erhverv og al anden udvikling også bosætning skulle være i byzonen. Selv gamle landsbyerhverv som håndværk og småindustri skulle placeres på byernes industrigrunde.
- Men for mange iværksættere, håndværk og småindustri er det for dyrt at etablere sig i byzone. Først skal familien have en bolig, f. eks. i et parcelhuskvarter. Så skal der købes en industrigrund af kommunen, bygges en hal, installeres inventar m. v. Og så har kreditgivningen for længst sagt nej.
- Anderledes økonomisk overkommeligt ville det være, hvis iværksættere, håndværk og småindustri kunne etablere sig på landet, f. eks. i en nedlagt gård, med familien boende i stuehuset og med de tomme landbrugsbygninger som foreløbigt værksted og lager. Men får virksomheden på landet succes, og der bliver behov for udvidelser, siger planloven stop.
- Det er ikke så sært, at Danmark har en af EUs laveste iværksætterprocent. En sådan bundplacering er til stor skade for erhvervslivet og samfundsøkonomien, koster titusinder af arbejdspladser, og gør det svært for landsbysamfundene at overleve som

- aktive og levende lokalsamfund. Bysamfundene skulle udvikles og landsbysamfundene afvikles.
- Derfor har mange på landet med god grund frygtet kommunalreformerne i 1970 og i 2007. Men meget tyder nu på, at det kan komme til at gå anderledes.
- Danmark har i mere end 100 år haft et decentralt samfund, hvor der ikke er langt mellem borger og politiker, og hvor de kommunale enheder er overskuelige. Ganske almindelige borgere, der interesserer sig for samfundet, har kunnet deltage i den kommunale debat og udvikling.
- Men med de to kommunalreformer er den kommunale verden blevet en anden. På fire årtier er vi gået fra at have ca. 15.000 folkevalgte sognerådsmedlemmer til i dag kun at have ca. 2.000 folkevalgte politikere. Og vi er gået fra at have 1388 sogne til i dag 98 storkommuner. Med så få politikere og så store kommuner har mange borgere mistet det kommunale engagement og den kommunale overskuelighed og er ”gået hjem”. Kommunalpolitikere er blevet ensomme og usynlige. Storkommunen er blevet en administrativ enhed uden folkelig identitet.
- Men mange borgere i vore landsbyer og landdistrikter vil det anderledes. De ønsker at deltage i debatten om deres landsbysamfunds fremtid og vil have indflydelse på hverdagen. Og netop i landsbysamfundene er dette muligt. Beboerforeninger, borgerforeninger, landsbyråd, lokalråd og ildsjæle er aktive og arbejder ihærdigt på at skabe bosætning, nye arbejdspladser, vækst og udvikling i deres landsbysamfund.
- Og mange, ikke mindst børnefamilier, vil gerne bo på landet og leve ”en blødere velværdstilværelse” i rolige og overskuelige omgivelser, med dyr, tryghed, frivillighed, medbestemmelse, et aktivt foreningsliv og et folkeligt fællesskab. Det er i lokalsamfundene, vi har vores identitet.
- Og heldigvis er der i dag en politisk vilje til at komme vore hårdt prøvede landsbysamfund til hjælp. En 100-punktplan vedrørende landsbyernes og landdistrikternes vækst og udvikling ligger på Folketingets bord, og en liberalisering af planloven er sat på den politiske dagsorden.
- Landsbyerne har en fremtid.

•Trekroner, Årets Landsby 2016

- Landdistrikternes Fællesråd og Landsforeningen Landsbyerne i Danmark var arrangør af Årets Landsby 2016

- Trekroner i Jammerbugt Kommune blev Årets Landsby 2016.
- Formand for dommerkomiteen Annette Vilhelmsen holdt begrundelsestalen
- På billedet ses glade landsbybeboere fra Trekroner, samt:
- Til højre: formand for Landdistrikternes Fællesråd Steffen Damsgaard
- I midten formand for landsbyerne i Danmark Carsten Abild.
- Til Venstre: formand for dommerkomiteen Annette Vilhelmsen

•Annette Vilhelmsens tale

•til Trekroner Årets Landsby 2016:

•Hold da op hvor har det været en spændende tid, fra vi modtog de første ansøgninger til Årets Landsby, til de tre finalister blev præsenteret på Folkemødet på Bornholm og til udvalgets besøg i Torup i Halsnæs kommune, i Baaring-Asperup i Middelfart kommune og til i dag, hvor vi står her i Trekroner med Årets Landsby. Vi modtog 40 meget kvalificerede ansøgninger fra landsbyer i hele Danmark. Jeg er meget imponeret over de mange frivillige initiativer, der er blevet stabled på benene. Det viser med al tydelighed, at det er de mange ildsjæle, der skaber liv, udvikling og fællesskab i de små samfund.

•Det viser også, at de dele af landet, nogen har fået for vane at kalde Udkantsdanmark, er fulde af handlekraft og engagement. Udkantsdanmark findes ikke! Men mennesker og fællesskaber, der går både til kanten og over findes. Sikke en rigdom I har, og har inviteret os med ind i.

•Ildsjælene er kittet, der holder udviklingen i gang og bidrager til at skabe sammenhængskraft i Danmark.

•I år er et helt specielt år, hvor prisen overrækkes. Det er tyvende gang, at prisen uddeles, og denne gang går den til Trekroner i Jammerbugt Kommune. (Trekroner-området er en sammenslutning af landsbyer i Trekroner Skoledistrikt, der består af en række sammenhængende beboelsesområder Bonderup, Trekroner, Skræm, Bejstrup, Haverslev-Holmsø og Manstrup. Alle mindre områder på under 200 indbyggere). Trekroner-området har de seneste år arbejdet på at vende afvikling til udvikling. Og det er lykkedes.

•Trekroner har et stærkt fællesskab og har igennem et meget konstruktivt samarbejde med kommunen formået at skabe lokal vækst og udvikling.

•Trekroner-området er lykkedes med at knække fraflytningskurven. Et effektivt lokalt samarbejde imellem skole, landsbysamfund/frivillige og erhvervsliv resulterede i en positiv tilgang på 18 nye borgere mod flere års tilbagegang. Det er imponerende. Området har et stærkt fællesskab og mange borgere, der interesserer sig og engagerer sig i at skabe et velfungerende lokalsamfund, der samtidig er attraktivt over for nye tilflyttere.

•Og så er den 20. udnævnelse også den udnævnelse, der både rækker ind i fremtiden, på stærke rødder og bånd, til den indsats Carsten Abild, Formand for Landsbyerne i Danmark var initiativtager til for 20 år siden. Dengang blev prisen overrakt til kommuner der gjorde noget særligt for landsbyerne, og i dag er kredsen sluttet. Trekroner får bl.a. prisen, fordi I på forbilledligvis viser, at et tæt og ligeværdigt samarbejde mellem kommune, landsbyer, befolkning og engagerede fællesskaber bærer frugt. I dag siger vi i fællesskab tillykke med prisen, Vi er et udvalg fra Landsbyerne i Danmark og Landdistrikternes Fællesråd. Tak til Trekroner og Jammerbugt Kommune.

•Indlæg fra bestyrelsen.

•Reduktion i pulje til byfornyelsesmidler.

- Landsforeningen Landsbyerne i Danmark har med stor forundring konstateret, at regeringen har fremsat forslag om at reducere i puljen byfornyelsesmidler.
- Det er meget uheldigt, idet det vil ramme de områder, som Folketingets politikere udtrykker stor vilje til at hjælpe gennem de meget store problemer, som landdistrikterne generelt har. En reduktion af puljen med næsten kr. 400 millioner, vil betyde at mange områder, som virkelig trænger til et løft, må se yderligere forfald. Det betyder ikke alene en manglende forskønnelse af områderne, det betyder også manglende investeringer, som vil gå ud over beskæftigelsen i landdistrikterne, samt manglende ordrer til de mindre håndværksdrivende i netop landdistrikterne, som i forvejen er ramt af en afmatning.
- Erfaringen fra tidligere byfornyelsesprojekter viser, at midlerne fra puljen mangedobles ved private og kommunale investeringer, samtidigt med at folk får lyst til at bo i et område, der ser indbydende ud.
- At midler i stedet skal anvendes til jobpræmier betyder, at det endnu engang er byer over 1000 indbyggere, altså uden for landdistrikterne, der får gavn af midler, som oprindeligt er afsat til landdistrikter.
- Desværre ser vi endnu engang, at de ”smukke ord” om stimulering af forholdene i landdistrikterne ikke udmøntes i reel handling, men tværtimod endnu engang er offer for beskæring, når der skal findes midler til andre formål.
- Det er Landsforeningen Landsbyerne i Danmarks store håb, at man endnu engang vil overveje dette forslag, og finde de nødvendige midler på et mindre sårbart sted, som ikke er i modstrid med det man officielt udtaler, at man prioriterer højt.

•Kjeld Hansen

•Udvalget for Landdistrikter og Lokalråd

•Liberaliseringen af Planloven.

- Landsforeningen Landsbyerne i Danmark er generelt set positiv overfor liberaliseringen af Planloven.
- Vi ser dog nogle meget store negative virkninger af den del af Planloven, der omfatter tilladelse til at etablere større butikcentre. Enhver kommune vil kun se på effekten af et større center for sit eget handelsliv, og ikke tage hensyn til den negative effekt, det vil medføre i nabokommunen.
- Denne del vil med stor sikkerhed betyde lukning af den sidste butik i mange landdistrikter, idet folk søger mod det store vareudbud, som dermed vil suge efterspørgslen ud af landdistrikterne.

- Regeringen begrundet forslaget med, at det giver større konkurrence til gavn for forbrugerne. Her glemmer man at tage højde for de mange negative følger af at køre langt for at handle: Det koster brændstof og øget CO2 belastning, mens det øger madspildet, idet folk køber ”lidt ekstra”, når man nu har kørt så langt, og der er ekstra besparelse ved at købe stort ind. Man sparer måske 5-10 % i indkøb, og glemmer at madspild i Danmark generelt udgør ca. 35 % af indkøbet, og det er ikke dem, der handler lokalt i landdistrikterne, der har det store madspild!
- Desværre er dette endnu et forslag, der tilgodeser de større byers interesser på bekostning af landdistrikterne.

• Kjeld Hansen
• Udvalget for Landdistrikter og Lokalråd

• Landdistrikternes Udviklingsfond:

- Foreningen modtog umiddelbart før sidste års generalforsamling et forslag til etablering af en fond ”Landdistrikternes Udviklingsfond” hvis formål er at styrke udviklingen i landdistrikterne i en mere positiv retning.
- Fondens midler, som forudsættes finansieret efter ”stormflodsmodellen”, skal anvendes til en økonomisk styrkelse af nedrivningspuljen, som samtidig organiseres på en helt ny måde, hvilket betyder kommunerne kan frigøres for de økonomiske og administrative byrder. Desuden er det tanken, at fonden i samarbejde med realkreditsektoren, skal tilbyde supplerende belåning til køb/ombygning af både boliger og mindre erhvervsjendomme. Forslaget, der arbejdes med i privat regi, videreudvikles i en tæt dialog med vores forening og Danmark på Vippen.

• Landdistrikternes Boligfond:

- I sommeren 2016, blev der på baggrund af en henvendelse fra Trekrøner-området i Jammerbugt, taget initiativ til et nyt projekt ”Landdistrikternes Boligfond”, hvor formålet er, at etablere et forsøgsprojekt med 16 tilflytterboliger. Dette projekt, som også udvikles i samarbejde med Danmark på Vippen, kan forhåbentlig igangsættes i løbet af 2017.
- Den aktuelle debat om boligskatterne, har desuden medført, at foreningen har forsøgt at skabe et overblik over ejendomsværdiskattens betydning for boligmarkedet i landdistrikterne. Uden det dog kan dokumenteres, så er der ret klare indikationer på, at mange landdistrikter kun har haft meget begrænset, eller slet ingen, fordel af skattestoppet. Derfor kunne det efter foreningens vurdering være interessant at få undersøgt effekten af et skattemæssigt bundfradrag på [f.eks. kr. 500.000](#). Et sådant fradrag vil efter vores vurdering kunne styrke interessen for at købe bolig i landdistrikterne, hvor huspriserne typisk er lavere end i de større byer.

• Preben Boye Jørgensen
Udvalget for lån på landet

•Udvalget for digital infrastruktur.

•2016 blev et meget begivenhedsrigt år for udvalget. Allerede i 2015 kom de første udmeldinger omkring Bredbåndspuljen, hvor bl.a. det oprindelige tilskudsbeløb på kr. 600 millioner blev meldt ud. Dette beløb var allerede inden nytår reduceret til en tredjedel, hvor de kr. 80 millioner var reserveret til første ansøgningsrunde november 2016, og kr. 40 millioner april 2017. Herefter skal en evaluering afgøre, om de resterende 2 x kr. 40 millioner skal komme til udbetaling.

•Landsbyerne i Danmark har fra de første udmeldinger omkring Bredbåndspuljen deltaget aktivt i udformningen af den endelige bekendtgørelse. Vi har haft en god dialog med ministeren på området Lars Chr. Lilleholdt, som fra starten meldte ud, at puljen ville komme de rigtige områder til gode. Basis for at være tilskudsberettiget var en liste over de hastigheder, de enkelte ejendomme i – primært tyndt befolkede områder – kunne regne med. Denne liste viste sig i mange tilfælde at være meget langt fra virkeligheden, og da den oprindelige betingelse hed: Såfremt man havde 10 Mbit/s i download eller 2 Mbit/s i upload, var man ikke tilskudsberettiget. Da TDC's standardoplysning til hastighedstabellen var 10/1 Mbit/s, var der mange som var udenfor tilskudsbetingelserne.

•Da så den faktiske hastighed i langt de fleste tilfælde lå langt under, den af TDC opgivne hastighed, lagde vi meget vægt på overfor ministeren, at betingelsen for at være tilskudsberettiget, skulle ændres til: Såfremt man ikke har mere end 10 Mbit/s i download og 2 Mbit/s i upload, var man tilskudsberettiget. Dette blev efterkommet, hvorved man mangedoblede antallet af tilskudsberettigede.

•LiD var allerede inden bekendtgørelse trådte i kraft, initiativtager til et pilotprojekt nord for lufthavnen i Beldringe. Ingen tvivl om at LiD's engagement i bekendtgørelsens udformning og deltagelse i pilotprojektet gjorde, at vi havde tilegnet os en viden, som – straks da bredbåndspuljen blev vedtaget – gjorde, at vi var klar til at gå i gang med at planlægge projekter. Nordfyn havde i forvejen en godt udbygget bredbåndsnet i næsten alle landsbyer, hvorfor vi kunne koncentrere os om de 2300 husstande i landdistrikterne – heraf 1700 tilskudsberettigede.

•I første omgang etablerede vi et samlet projekt, hvilket ministeriet desværre meddelte os ikke var lovligt (Senere fik vi dog meddelelse om, at embedsmanden tog fejl). Da vi var klar over, at vi ville komme i tidnød, sammenstrikkede vi lynhurtigt 9 områder i passende størrelse – ca. 200 ejendomme pr. område. Vi lagde meget arbejde i at finde ambassadører til at besøge de potentielle bredbåndskunder, og vi var heldige (dygtige?) at få 90 engagerede ildsjæle til at overbevise folk om, at skulle de have mulighed for at beholde værdien af deres ejendom, og på ét eller andet tidspunkt skulle sælge den, var det meget vigtigt, at de koblede sig på fiber, da et hus uden lynhurtigt bredbånd ville blive meget svært at sælge.

•Vi indgik aftale med Energi Fyn om at tilbyde fiber i alle 9 områder, og en usædvanlig engageret indsats af 90 positive ambassadører, at vi fik en meget høj tilmeldingsprocent – ét af områderne over 90 % tilslutning. Tilslutningen var så god,

- at Energi Fyn meddelte, at de kunne indgå aftale om udrulning af fiber i 6 af de 9 områder, uden at anvende midler fra bredbåndspuljen.

- Da man skulle opnå en usædvanlig høj tilslutningsprocent, for at få tilskud fra bredbåndspuljen, lykkedes det ikke at få de sidste 3 områder med, derfor meddelte Energi Fyn, at de – på grund af de gode resultater i de 6 områder – tilbyder udrulning i de sidste 3 områder, så alle landdistrikter på Nordfyn i dag er tilbudt lynhurtigt bredbånd via fiber. Der findes endnu nogle såkaldte ”sidevejsområder”, der ikke kan få fiber på fornuftige økonomiske vilkår.

- Desværre er bredbåndspuljens betingelser udformet på en sådan måde, at tættere bebyggede områder lettere kan opnå tilskud, end de meget tyndt befolkede. Man regner med, at de kr. 200 millioner, der er afsat i bredbåndspuljen, rækker til at **dække** ca. 10% af behovet i de danske landdistrikter. Men man kan også ud fra resultatet på Nordfyn konkludere, at bredbåndspuljen har været indirekte årsag til, at 2300 ejendomme på Nordfyn har fået mulighed for at få lynhurtigt bredbånd, uden at der er brugt en krone fra bredbåndspuljen.

•Kjeld Hansen

•Udvalget for digital infrastruktur.

- Landsbyerne i Danmark har nedsat arbejdsudvalg, der skal styrke landsbysamfundenes kamp for mere liv på landet.**

- Landsbyskolen skal bevares (Bodil Therkelsen, Carsten Abild).**

- Mange mindre skoler landet over kan fortsat forvente dødsstødet som folkeskole, hvis ikke kommunalpolitikere besinder sig. F. eks. nedlægger et flertal i Assens Byråd i disse uger landsbyskolerne Dreslette og Skallebølle og det samme sker flere steder på Sjælland, feks. på **Røsnæs**.

- Det er en ren massakre på vore landsbyskoler og livet på landet, der foregår.

- Men heldigvis er en friskole i mange tilfælde klar til at modtage lokalsamfundets børn, den dag folkeskolen lukker, trods de lovgivningsmæssige ændringer, der har sat en frist på anmeldelse af en ny friskole til ét år. Men hvad med de lokalsamfund, der bliver ”overhalet indenom” af en kommunalbestyrelsesbeslutning her i foråret og ikke får oprettet en friskole straks folkeskolen lukker?

- Skolen er omdrejningspunktet i et lokalsamfund. Er skolen **væk** sker der ingen ny bosætning, børnefamilier flytter fra lokalsamfundet og måske fra kommunen, foreningslivet smuldrer, når de frivillige børneorganisationer FDF og spejderne nedlægges, og landsbysamfundet sygner hen.

- At lukke landsbyskoler og hermed landsbysamfund er det alvorligste angreb på livet på landet, der er foretaget i de sidste 40 år.

- En sådan massakre på vore landsbyskoler og landsbysamfund er helt i strid med de ellers positive folkelige og politiske udmeldinger, der i den seneste tid er kommet frem fra politisk hold, f. eks. fra Folketingspolitikere og ministre.

- Vi håber derfor, at kommunalpolitikere vil besinde sig og afblæse massakren på landsbyskoler og hermed på kommunens landsbysamfund.
- Lad os interessenter i lokalsamfundene, lokalråd og andre foreninger få tid til og mulighed for sammen at drøfte konsekvenserne af en skolenedlæggelse. Hvad betyder det for et lokalsamfund folkeligt og økonomisk, når en skole nedlægges? Er fremtiden kun for kommunens større byer og store skoler?
- Og kan kommunalpolitikere undvære positive forældre og borgere og deres store frivillige indsats i foreningerne og i kulturlivet? Kommunerne kan ikke undvære landsbyskolen og aktive landsbysamfund.

•Forsamlingshusene (Svend Erik Larsen, Bodil Therkelsen, Carsten Abild).

•Intet andet land har som Danmark sine mange forsamlingshuse, bygget og drevet af lokalbefolkningen. I mere end 125 år har forsamlingshusene været landsbysamfundenes dagligstue. De gamle huse har dannet en naturlig ramme om utallige aktiviteter og om det folkelige fællesskab.

•Forsamlingshusenes stolte historie er formet af ildsjæle, der lod sig inspirere af tiden, og som satte sig uudslettelig spor i lokalsamfundene og i samfundsudviklingen. Forsamlingshusene har været en altafgørende inspirationskilde for den folkelige kultur og for nærdemokratiets udvikling. En rolle som forsamlingshusene også har i 2017.

•Men desværre kniber det med økonomien for flere og flere af de gamle huse. Mange forsamlingshusbestyrelser har ikke penge til store og nødvendige investeringer, så som nyt tag, nye vinduer, indendørs renovering, effektivt varmeanlæg, gode sanitære forhold, nyt køkken osv. Resultatet er, at 50 af vore ca. 1300 tilbageværende forsamlingshuse i løbet af de sidste 10 år har måttet dreje nøglen.

•Bestyrelserne gør ellers, hvad de kan for at holde forsamlingshusene i gang, og mange frivillige timer bliver lagt i den daglige drift og vedligeholdelse. Regering og Folketing må komme de hæderkronede forsamlingshuse til hjælp.

•De to landsforeninger Landsbyerne i Danmark og Danske Forsamlingshuse skal derfor opfordre Folketingets politikere til at sætte forsamlingshusene på finansloven.

•Digital infrastruktur (Kjeld Hansen, William Jensen).

•Skal vore landsbyer og landdistrikter have vækst og udvikling, må de ikke lades i stikken og køres ud på et digitalt sidespor. Hele Danmark må have adgang til højhastighedssamfundet. Bredbånd og mobildækning er lige så vigtigt for et beboet og aktivt samfund som el, vand og kloakering.

•Højhastighedskommissionen har for nogle år siden foreslået, at kun 80 procent af husstandene på landet skulle have hurtigt bredbåndsnet og mobildækning. Landsbysamfundene og de tyndt befolkede landområde og øer, behøvede det ikke, da de alligevel skulle afvikles og beboerne flytte til byen.

- Men sådan kommer det ikke til at gå. Mange på landet vil ikke flytte til byen. Hertil kommer, at Regering og Folketing i dag er af den opfattelse, at hele Danmark skal have adgang til højhastighedssamfundet, senest i år 2020.

- Bredbånd og mobildækning kan i vore landsbyer og landdistrikter skabe ny bosætning med hjemmearbejdspladser, iværksættere, nye arbejdspladser i håndværk og småindustri, konsulentfirmaer, højteknologiske virksomheder, turisme, telemedicin, fjernundervisning, digital ældrepleje osv.

- Bredbånd og mobildækning er en stor støtte til bevaring af skole, børnehave, foreninger, forsamlingshus, nærbutik, folkeligt fællesskab osv. Et digitalt samfund skaber et bedre skattegrundlag for hele storkommunen.

- Folketing, regioner og kommuner må gå sammen for hurtigst muligt at få oprettet hurtigt bredbånd og mobildækning i vore landsbyer og landdistrikter.

- Belåningsproblemer på landet (Preben Boye Jørgensen, Kjeld Hansen).

- Et landsbysamfund, hvor der ikke kan sælges huse og købes boliger, sygner hen. Sælgeren, f. eks. ældre landsbybeboere, vil være stavnsbunden, og køberen, f. eks. børnefamilien, kan ikke flytte til landsbysamfundet. Vore landsbyer og landdistrikter er i en sådan alvorlig situation.

- Baggrunden er bankers, sparekassers og kreditforeningers tilbageholdenhed med at give lån til huse og erhverv på landet. Det er almindeligt kendt, at boliger i landsbyer og landdistrikter, der har en værdi på en halv million kroner eller mindre, ikke kan få kreditforeningslån. Det er ligeledes kendt, at ejendomme, der skønnes vanskelig at omsætte inden for et halvt år, ikke kan få lån.

- Der er også brug for lånemuligheder til renovering, forbedringer, kloakering, jordvarme, bredbånd osv.

- Som det fremgår af den aktuelle debat, er det ikke alene boliger på landet, der har store låneproblemer. Det gælder også erhverv, f. eks. nærbutikker, iværksættere, håndværk og småindustri m. v. Kan landsbyer og landdistrikter ikke få lån til erhverv og hermed til nye arbejdspladser, sygner de hen

- Landsbyerne i Danmark foreslår derfor, at regering og Folketing gør det muligt med statsgaranterede lån. Et forslag kunne være: Kreditforeningslån på 60 %, Statsgaranteret lån 20 % og endelig 20 % fra banker, sparekasser, private midler m. v. Landsbyer og landdistrikter uden lånemuligheder vil forfalde og dø ud.

- Planloven (Steen Kjær Jensen, Svend Erik Larsen, Mogens Tøttrup, Bodil Therkelsen, Preben Boye Jørgensen).

- Planlovsrevisionen, landzone og det kystnære.

- Regeringen iværksatte i 2015 sit 100 punkts program for liberalisering af planloven

- Landsbyerne i Danmark indgik med hørings svar, og der forventes en dialog i folketinget efter forslaget blev 1. behandlet i januar 2017. (L121).
- Forslaget forventes færdigbehandlet i juli 2017.

- Landsbyerne i Danmarks bidrag er omkring de faktuelle sager.
  - Vester Skerninge bussers udflytning til Svendborgmotorvejen.
  - Folmers transport-udflytning til motorvej omkring Nyborg.
  - Erhvervsenheder der d.d. alene kan etableres i byzoneområder.
  - Ved liberaliseringen af planloven gives de enkelte kommuner bedre muligheder for at placere virksomheder i landzoneområder, f. eks. etablering af virksomheder i tiloversblevne landejendomme.
  - Mindre udbygninger af eksisterende Campingpladser, sommer- og feriehus i de kystnære områder.
  - Hørings- og støttetilkendegivelser til berørte parter i landzoneområder. Vognmandsforretning i landsby v/Køge.
  - Testvindmøller i Nord-og Vestjylland. Høring og forslag om at tilgodese borgere, der må afstå sin ejendom.

•Danmark har en af Europas laveste iværksætterprocenter. Forklaringen er, at Folketingspolitikerne for fyrré år siden havde den opfattelse, at velfærdssamfundet, der stod for døren, kun kunne skabes i bysamfund, hvor folk boede tæt. Ikke på landet med en spredt bebyggelse.

•Derfor blev Danmark opdelt i landzone og byzone. I landzonen var kun landbrug, skovbrug og fiskeri tilladt. Det var i byzonen al udvikling skal være. Planloven er redskabet, der skulle afvikle landsbysamfundene og udvikle bysamfundene.

•Men for iværksættere, håndværk og småindustri er det for dyrt at etablere sig i byen. Først skal familien have en bolig, så skal der købes en industrigrund af kommunen, bygges en hal, installeres inventar og faciliteter, og så har pengeinstitutterne for længst sagt nej.

•Anderledes økonomisk overkommeligt vil det være at etablere sig på landet, f. eks. i et nedlagt landbrug, med familien boende i stuehuset og de tomme landbrugsbygninger som værksted og lager. Iværksættere, håndværk og småindustri må tilbage til vore landsbyer og landdistrikter. Planloven må liberaliseres.

•Lokalråd i hele landet (Vagn Top, Mogens Tøttrup, Kjeld Hansen).

•Landsbysamfundene har de sidste årtier haft store problemer med fraflytning fra land til by, skolenedlæggelser, manglende børnepasning, lukning af nærbutikker, problemer for håndværk og småindustri på landet, manglende bosætning, nedlæggelse af foreninger og forsamlingshuse osv. Landzonen var virkelig blevet en afviklingszone og byzonen en udviklingszone, hvor al udvikling skulle ske.

•I 2007 fik vi endnu en kommunalreform. Ville landsbysamfundenes dage nu være talte?

- For at overleve opfordrede Landsbyerne i Danmark vore landsbyer og landdistrikter til at organisere sig med lokalråd og landsbyråd, beboerforeninger, borgerforeninger osv.
- Organiseringen er lykkedes over al forventning. I næsten alle landsbysamfund er der i dag lokalråd, landsbyråd, beboerforeninger, borgerforeninger m. v. Disse råd og foreninger står nu vagt om landsbysamfundets hjørnestene, som skolen, børnehaven, forsamlingshuset og foreningslivet.
- Og de lokale råd og ildsjælene er i fuld gang med at udarbejde planer og forslag for mere vækst og udvikling i deres lokalsamfund.
- Der er i dag på landsplan mere end et tusinde lokalråd, landsbyråd. Landsbysamfundene har organiseret sig og skabt deres egen folkelige kommunalreform.
- Lokalrådene kan sikre vækst og udvikling i vore landsbyer og landdistrikter og samtidig udvikle nærdemokratiet og det folkelige fællesskab.

•Udvalget for lokalråd.

- Rådet – til dagen udvidet med Vagn Top – var den 9. februar til møde med
- Landdistrikternes Fællesråd (LDF), hvor formand Steffen Damsgaard og sekretær Allan Andersen deltog. Det var et godt møde, hvor alle var enige om, at Landsforeningen Landsbyerne i Danmark (LiD) og LDF sammen kunne komme meget langt i samarbejdet omkring udvikling af Landdistriktsråd og Lokalråd i hele landet.
- LiD har den nødvendige ekspertise til at organisere landdistrikterne, mens LDF har kontakterne til landdistriktskommunerne, hvorfor vi sammen kan gøre en indsats på området. Det blev aftalt, at LDF skulle komme med oplæg til, hvordan vi kunne komme i kontakt med disse målgrupper. Dette er – trods gentagne påmindelser – endnu ikke sket.
- Vi har derfor efterfølgende gjort flere tiltag for selv at komme i kontakt med de potentielle områder, hvilket tilsyneladende er meget svært. Vi har listet tidligere ansøgere til ”Årets Landsby” – det drejer sig indtil videre om ansøgere fra 2012, 13 og 16. Fra 2016 har vi mailadresser på samtlige, mens vi har fundet ca. 75% af ansøgerne fra 2012 og 13. Det drejer sig om ca. 135 områder.
- Vi er desuden i dialog med Danmark på Vippen (DpV), der har mange Landdistriktskommuner som medlemmer, og DpV er klar til at hjælpe med kontakt til disse for etablering af organisation i de landdistrikter, hvor denne ikke findes, samt hjælp til aktivering af de områder, der måske ikke er så aktive.
- Folkemødet 2017: LiD er i samarbejde med Samsø, Ærø og DpV om Events på ”Det Gode Skib SAMKA”, hvor LiD er tovholder på 40 minutters debat om Landdistriktsråd og Lokalråd. Der vil være debatdeltagere fra flere borgmestre og aktivister indenfor landdistriktsområdet.

- Årets Landsby (Vagn Top, Steen Kjær Jensen, Carsten Abild)

- 20 gange har Landsbyerne i Danmark udnævnt Årets Landsby. Landsbyerne i Danmark og Landdistrikternes Fællesråd samarbejder om at udnævne Årets Landsby 2016 og 2017.

- I den udsendte pressemeddelelse står der: Landdistrikternes Fællesråd og Landsforeningen Landsbyerne i Danmark går nu på jagt efter Årets Landsby 2017. Landsforeningen Landsbyerne i Danmark har siden 1995 kåret Årets Landsby. I år bliver den historiske pris uddelt for 21. gang, og det sker i samarbejde med Landdistrikternes Fællesråd.

- Tidligere modtagere af Årets Landsby er: Hvilsom, Skovlund, Tise, Jordrup, Billum, Svindinge, Samsø, Bårse, Filskov, Klejtrup, Korinth, Ballum, Gjøl, Vejrup, Janderup, Horslunde, Bagenkop, Vrads, Vestervig og Tre Kroner.

- Årets tema 2017 er: ”Den digitale landsby”. De deltagende landsbyer må ikke have over 2000 indbyggere og skal have udarbejdet en udviklingsplan og være organiseret med et lokalråd, landsbyråd eller lignende.

- Indstillinger skal fremsendes til Landdistrikternes Fællesråd senest 18. april 2017 på [mail: mail@landdistrikterne.dk](mailto:mail@landdistrikterne.dk).

- Håndværk og småindustri (Vagn Top, William Jensen, Svend Erik Larsen).

- Rundt i landet møder vi det ene nedlagte landbrug efter det andet. I bedste fald er der lys i stuehuset, men avlsbygningerne står tomme med flere og flere tegn på forfald. Der er i Danmark over 100.000 tomme landbrugsbygninger.

- Det er naturligvis af stor vigtighed, at erhverv kan etableres der hvor ideen opstår, og det er da sund logik at benytte bygninger som allerede stå tilgængelige og ledige. Vi kan kun opfordre til en mere anarkistisk tilgang (mindre styring) til at etablere erhverv på landet, så gode ideer ikke dør på grund af uhensigtsmæssig lovgivning. Desuden vil det være mere økonomisk overkommeligt, hvis iværksætteren, håndværkeren og småindustri virksomheden etablerer sig i vore landsbyer og landdistrikter, f. eks. på en nedlagt gård. Her kunne familien bo i stuehuset og de tomme landbrugsbygninger være en god start som værksted og lager.

- Herefter bør virksomhederne kunne virke og vokse i de overflødige bygninger i landdistrikterne. Derved forbliver arbejdspladserne på landet så huspriserne fastholdes og grundlaget for skolen og butikken forbedres.

- Danmark har i dag en af Europas laveste iværksætterprocenter. Denne bundplacering har kostet tusinder af iværksætterinitiativer, ti tusinder af arbejdspladser, og mange landsbysamfund er sygnet hen.

- Vi vil derfor arbejde på at flere erhvervsgrupper etablerer sig på landet og under lempeligere vilkår.

- Men lige så vigtigt er det at virksomheden forbliver i landdistriktet. Desværre opleves at virksomheder får nej til lån til udvidelse i landdistriktet, og i stedet opfordres til at

- flytte til et industriområde hvor risikoen for långiver er mindre. En anden udfordring er infrastrukturen på landet. De smalle veje udvides ikke i takt med trafikken, men bliver forsynet med Gennemkørsel forbudt skilte og anden cikane mod de erhvervsdrivende. Snerydning og vejreparationer bliver desværre også nedprioriteret på de mindre biveje hvor de nedlagte landbrugsejendomme ligger.

- Kirken på landet (Steen Kjær Jensen, Bodil Therkelsen).

- Når den sidste butik og den lille skole lukker i landsbyen, så er der kirken tilbage. Fraflytning og en aldrende befolkning har været kendsgerninger for vores landsbyer i flere år. Det har også haft konsekvenser for folkekirken, der ellers statistisk er godt repræsenteret i de små sogne. Det har haft stor betydning for kirkens økonomi, kirkegårdsdrift, præsterekruttering og menighedsrådsarbejdet. Disse forandringer behøver ikke altid at være til det negative, men kan også vendes til noget positivt. Landsforeningen landsbyerne i Danmark har også været opmærksom på denne problemstilling. Flere steder har disse små samfund et rigt foreningsliv med jagtforeninger, husmorsammenslutninger, ældreklubber, motionshold osv. i et lokalområde. Kirken kan her invitere sig selv til at være en aktør i lokallivet ved at deltage i forskellige tiltag i og omkring højtider og andre tiltag, hvor landsbyen samles.

- Vores forening har gennem flere år fulgt FUV's (Folkekirken's uddannelses- og Videnscenter) store projekt omkring Kirken på landet og deltager når det er muligt i konferencer på området. Der er ansat en projektleder Hasse Neldebjerg Jørgensen for en fireårig periode 2016-2020.

- Der foreligger flere statistiske og empiriske rapporter omkring kirkens forhold på landet og i de små sogne og landsbyer.

- Det er her værd at hæfte sig ved, at 25 % af landsognene har haft en positiv befolkningstilvækst siden 2004, at kirken på landet taler til de jordbundne og snusfornuftige samt de finkulturelle, der realiserer deres livsdrøm ved at flytte på landet og som det tredje kan man se, at det lokale foreningsliv, ældrecentre og børneinstitutioner og dagplejere er meget interesseret i et samarbejde med kirken, når der er situationer hvor det giver mening, f.eks. fastelavnsfejring, høstgudstjenester og juletiden. Der kan læses videre i rapporten "Forskellige vilkår for folkekirken på landet".

- Ligeså følges den politiske udvikling også ud fra den vedtagne plan om udflytning af statslige arbejdspladser, der også kan være med til at give kraft til kirkelivet og bosætningsproblematikken i de tyndt befolkede områder. Kirkelukninger er også et emne, der fremføres, men det positive er, at det mest hører til i storbyerne-.

- Realdania (Steen Kjær Jensen, Preben Boye Jørgensen).

- 2- 3 års proces i Realia Danmarks program: Bygningsarven i Landdistrikterne under Collective Impact styrergruppe, er her januar 2017 afsluttet på ”Steensgård” i Fåborg Midtfyn kommune.

- Projektet udmynter sig især i et koncept for en ”skabelon” for kortlægning og registrering af bevaringsværdige bygninger: Kulturmiljøskrinning i Landdistrikterne. Landsbyerne i Danmark har været inddraget i processen fra projektets start med 2 bestyrelsesmedlemmer. Resultatet har mest bygget på nyttige kontakter i et forum for bevarelse af vore kulturmiljøværdie.

- **Ud over at deltage i den løbende landsbydebat har Landsbyerne i Danmark støttet mange enkeltpersoner i deres kamp for at arbejde, bo og leve på landet. Et sådant eksempel er:**

- **De fem fynske iværksættere.**

- I flere år har Landsbyerne i Danmark kæmpet for fem fynske landzonesager: ”Folmers Transport” (Jan Skovlund Hansen), Nyborg kommune, ”Hjulby Automatrejning” (Jacob Petersen), Nyborg kommune, ”Vester Skerninge Bilerne” (Ejner Larsen), Svendborg kommune, ”Smedeværksted” (Morten Gervig), Faaborg Midtfyn kommune og ”Lykkegaard A/S”, Karsten Lykkegaard, Faaborg Midtfyn kommune.

- Virksomhederne ”Folmers Transport” og ”Vester Skerninge Bilerne” mangler plads og ønsker at flytte deres biler til to tomme gårde i landzone, som de har købt. ”Hjulby Automatrejning” ønsker en virksomhedsudvidelse. ”Lykkegaard A/S” ønsker, i samme størrelsesforhold at erstatte gamle bygninger med nye. Smedemester Morten Gervig ønsker at anvende en hobby hal på sin grund til smedeværksted.

- I dag har ”Hjulby Automatrejning” og ”Lykkegaard A/S” fået deres tilladelser. ”Folmers Transport”, ”Vester Skerninge Bilerne” og ”Smedeværkstedet” kæmper fortsat sammen med Landsbyerne i Danmark for at få deres landzonetilladelser. Næstformand arkitekt Steen Kjær Jensen følger og hjælper de fynske iværksættere.

- **Udvidet bestyrelse:**

- Carsten Abild, Otterup, formand / Steen Kjær Jensen, Skydebjerg, næstformand / Vagn Top, Brylle, sekretær / Preben Jørgensen, Egtved, kasserer (2. suppleant) / William Jensen, Lundby, bestyrelsesmedlem / Kjeld Hansen, Krogsbølle, bestyrelsesmedlem / Bodil Therkelsen, Kallerup, Kalundborg, bestyrelsesmedlem / Svend Erik Larsen, Trunderup, bestyrelsesmedlem – Mogens Tøttrup, Brylle 1. suppleant

- På valg: Carsten Abild, Kjeld Hansen, William Jensen, Vagn

Top. **Travlhed i hverdagen.**

- Landsbyerne i Danmark har i flere år været inviteret med på studieture med Folketingets ”Udvalg for Landdistrikter og Øer”.
- Studieturene har været godt tilrettelagt og har udvirket, at Folketingspolitikere og landsbysamfund kan ”trække på samme hammel”
- Tak til udvalgets formand Peter Juel Jensen for, at Landsbyerne i Danmark kan deltage.
- Landsbyerne i Danmark følger lovgivningsarbejdet tæt og gør, hvad vi kan for at deltage i den offentlige debat. I det forløbne år har vi indsendt adskillige debatindlæg til pressen, landsbyinteresserede, kommunalpolitikere, regionspolitikere og Folketingets politiske partier.
- Vi deltager også, når det er muligt, i høringer på Christiansborg. Bestyrelsesmedlem Kjeld Kramsbjerg Hansen har ansvaret for de mange skriftlige høringssvar, som vi i årets løb har afgivet.
- En vigtig ting i Landsbyerne i Danmarks arbejde er at have et godt samarbejde med politikerne, det være de kommunale, regionale og Folketingets politiske partier. Og glædeligt er det, at flere og flere politikere også ønsker vækst og udvikling i vore landsbyer og landdistrikter.
- Den gode kontakt til politikerne kommer også til udtryk i de skriftlige henvendelser og svar, der er mellem Landsforeningen og landsbyministrene.

•Tak til bestyrelsen, medlemmerne, politikerne og pressen.

•Der har siden generalforsamlingen den 28. april 2016 været afholdt 5 bestyrelsesmøder. Bestyrelsesmøderne er blevet afholdt hos foreningens næstformand Steen Kjær Jensen. Tak for husly og for smørrebrød.

•En stor tak til bestyrelsen for dens store arbejde og interesse for landsbyarbejdet.

•En stor tak til medlemmerne (foreninger og enkelt personer) for mange henvendelser og for det gode samarbejde. Uden interesserede og aktive medlemmer, ildsjæle, beboerforeninger, borgerforeninger, lokalråd, landsbyråd, forsamlingshusbestyrelser osv. eksisterede landsbysamfundene ikke i dag.

•En stor tak til positive politikere. Flere og flere politikere, det være Folketingspolitikere, regionspolitikere og kommunalpolitikere, viser større og større interesse for landsbysamfundenes overlevelse, vækst og udvikling.

•En stor tak til pressen. Landsbyerne i Danmark bliver meget ofte kontaktet af pressen, og vi henvender os også flittigt til medierne, når der er aktuelle landsbyemner. Vi deltager flittigt i den skrivende presse med aktuelle indlæg. Pressens store interesse og engagement for Danmarks mange landsbyer og landdistrikter er afgørende for et positivt landsbyarbejde.

•Foreningens hjemmeside (www.landsbyerne-i-danmark.dk) besøges flittigt. Det er med sorg, jeg må skrive, at Torben Jørgensen desværre er afgået ved døden. Torben Jørgensen har i mange år trofast passer foreningens hjemmeside.

•P b v Carsten Abild
•(formand)

•NB:

•NY FORMAND

•Et stort til lykke med formandsposten til Steen Kjær Jensen, der i flere år har været en flittig og dygtig næstformand i Landsforeningen Landsbyerne i Danmark.

•Steen har gjort en stor indsats for de danske landsbyer, og har hjulpet mange håndværkere og iværksættere til nye arbejdspladser på landet.

•Landsbytemaer som f. eks. kirken på landet har Steen været optaget af.

•Steen har deltaget i mange landsbykonferencer og møder, og lokalt har Steen i mange år gjort en stor indsats for landsbysamfundene i Assens kommune.

•På landsplan har Steen deltaget i Folketingets studieture og været et flittigt medlem af Real Dania.

•Landsbyerne i Danmark får en god formand.

•Carsten Abild

•Støt Landsforeningens arbejde – bliv medlem (enkeltpersoner kr. 100 - foreninger kr. 300 - husk navn og adr. og gerne e-mail). Bankoverførsel Rise Sparrekasse 0847 kontonummer 0000398608

•Eller henvendelse til: arkitektsteenkjær@hotmail.com (formand), vagn@ferie-fyn.dk (sekretær) Preben Jørgensen majsvaegenet13@gmail.com (kasserer)